

VSA (मराठी माध्यम)

प्रश्नपत्रिका क्र. III
पृष्ठ : 12

बुद्धिमत्ता चाचणी व
सामान्य विज्ञान

वेळ : 3 P.M. ते 4 P.M.
एकूण गुण : 100

सूचना :-

- (1) या प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रत्येकी दोन गुणांचे 50 प्रश्न आहेत.
- (2) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (3) उत्तरे लिहिण्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चार पर्याय दिलेले आहेत. पर्याय क्र. 1, 2, 3, 4 असे इंग्रजीत आहेत. त्यापैकी एकच पर्यायी उत्तर योग्य आहे. उत्तराचा योग्य पर्याय उत्तरपत्रिकेत इंग्रजी अंकात लिहावा, जसे

2

.
- (4) शक्यतो खाडाखोड करू नये.
- (5) उत्तराची दुरुस्ती करताना चौकोनातील उत्तर क्रमांकावर

3

 अशा प्रकारे तीन आडव्या रेषा माराव्यात व बदललेल्या उत्तराचा पर्याय क्रमांक चौकोनापुढे लिहावा, जसे

3

 2.
- (6) उत्तराची दुरुस्ती प्रत्येक प्रश्नासाठी एकदाच मान्य होईल.
- (7) पाचपेक्षा जास्त दुरुस्त उत्तरे नोंदविल्यास त्यांना गुण दिले जाणार नाहीत.
- (8) एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर येत नसल्यास पुढचे प्रश्न सोडवा. सर्व प्रश्न सोडविल्यावर राहिलेले प्रश्न सोडविण्याचा प्रयत्न करा.
- (9) प्रश्नपत्रिकेत कच्चे काम करण्यासाठी मोकळी जागा दिली आहे.
- (10) प्रश्नपत्रिकेतील भाग I मध्ये २५ प्रश्न बुद्धिमत्ता चाचणीचे व भाग II मधील २५ प्रश्न सामान्य विज्ञानाचे आहेत.

बुद्धिमत्ता चाचणी

1. पहिल्या व दुसऱ्या पदामध्ये एक विशिष्ट संबंध आहे. तसाच संबंध तिसऱ्या व प्रश्न चिन्हाच्या (?) जागी येणाऱ्या पदाचा आहे. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणते पद येईल ?

$$११ : २२ :: ३३ : ?$$

- (1) ६३ (2) ३३ (3) ६६ (4) ३९

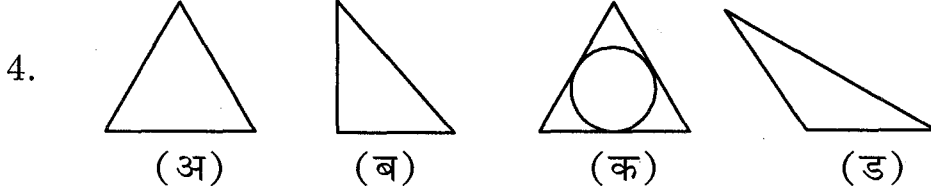
2. पुढे दिलेल्या पर्यायांतून गटाशी जुळणारे पद ओळखा :

मांजर, कुत्रा, गाय, ?

- (1) वाघ (2) म्हैस (3) सिंह (4) लांडगा

3. लिहिणे, वाचणे, पाठ करणे, झोपणे—या गटात न बसणारे पद कोणते ?

- (1) पाठ करणे (2) लिहिणे (3) वाचणे (4) झोपणे

वरील आकृत्यांचा गटातील गटात न बसणारी आकृती कोणती ?

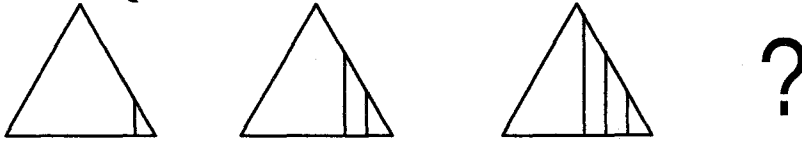
- (1) ड (2) अ (3) क (4) ब

5. २, ४, ५, ४, ३, ४, २, ४, ७, ४, ८, ४, ८, ४, २, ४ या संख्या मालिकेत २ हा अंक किती वेळा आलेल्या आहे ?

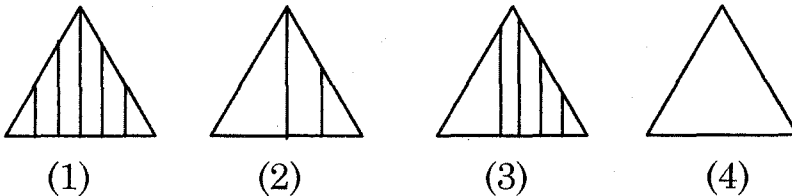
- (1) तीन (2) दोन (3) चार (4) पाच

6. पुढील आकृत्यांमध्ये विशिष्ट प्रकारचा क्रम आहे. तो क्रम ओळखून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी आकृती कोणती ?

प्रश्न-आकृत्या :

उत्तर-आकृत्या :

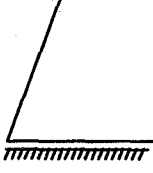

प्रश्न ७ व ८ साठी सूचना :

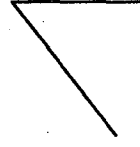
प्रश्न-आकृतीचे पाण्यातील प्रतिबिंब कसे दिसेल ते उत्तर-आकृत्यांमधून शोधा.

7. प्रश्न-आकृती

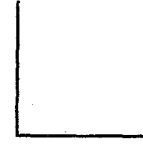
उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

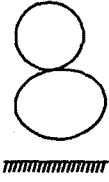
(3)

(4)

8. प्रश्न-आकृती

उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

(3)

(4)

9. पुढील संख्यांच्या गटाशी जुळणारे पद दिलेल्या पर्यायांतून शोधा.

४, १४, २४, ?

(1) ३४

(2) ३३

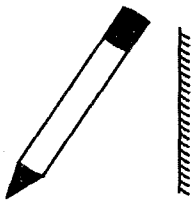
(3) ३१

(4) ३२

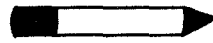
10. प्रश्न-आकृतीची आरशातील प्रतिमा कशी दिसेल, ते बाजूस दिलेल्या उत्तर-आकृत्यांमधून शोधा ?

प्रश्न-आकृती

उत्तर-आकृत्या

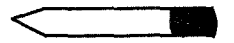
(1)

(2)

(3)

(4)

11. पुढील प्रश्नात पहिल्या दोन पदांमध्ये एक विशिष्ट संबंध आहे. तसाच संबंध तिसऱ्या व प्रश्नचिन्हाच्या (?) पदामध्ये आहे. प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणते पद येईल ते लिहा.

स्त्री : पुरुष :: गाय : ?

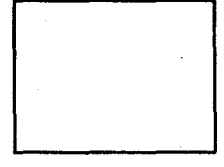
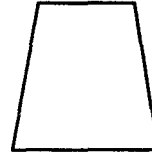
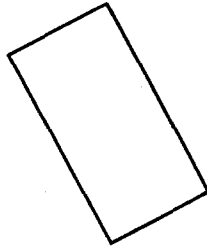
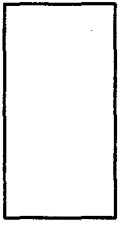
- (1) बैल (2) दूध (3) चारा (4) वासरू
12. घरी आई आजारी असताना. राजेशची कोणती कृती अधिक योग्य ठरेल.

- (1) बाहेर मित्रांबरोबर खेळेल.
(2) घरात रडत बसेल.
(3) शाळेत जाणार नाही.
(4) आईची काळजी घेईल.

13. प्रश्न-आकृतीशी तंतोतंत जुळणारी आकृती उत्तर-आकृत्यांपैकी कोणती ?

प्रश्न-आकृती

उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

(3)

(4)

14. मित्राने शाळेच्या बागेतील फुलझाडाचे रोपटे उपटले, तर रामने काय करावे ?

- (1) राम रोपटे फेकून देईल.
(2) तो दुसरे रोपटे उपटील.
(3) तो मित्राला मारील.
(4) उपटलेले रोपटे पुन्हा लावील.

15. 'महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद' या शब्दसमूहात 'प' हे अक्षर किती वेळा आलेले आहे ?

- (1) चार (2) तीन
(3) दोन (4) एक

16. दिलेल्या मालिकेतील क्रम ओळखून प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी येणारी आकृती कोणती ?
 $\gg, \ggg, \gggg, ?$
- (1) $\ggg$ (2) $\gg$
(3) $\gggggg$ (4) $\ggggggg$
17. एक तारखेला रविवार होता, तर पुढील रविवार किती तारखेला येईल ?
(1) ८ (2) ७ (3) १४ (4) २
18. खालील माहितीवरून विचारलेल्या प्रश्नाचे अचूक उत्तर कोणते ?
डिंपलला सर्वच फळे आवडतात.
शबानाला केळी सोडून बाकीची फळे आवडतात.
मेरीला फक्त सफरचंद आवडते.
रेखाला सफरचंद आणि पेरू सोडून बाकीची फळे आवडतात.
तर केळी आवडणाऱ्या मुली कोणत्या ?
- (1) डिंपल व मेरी (2) डिंपल व रेखा
(3) डिंपल व शबाना (4) रेखा व शबाना
19. गणितात रामला सीतापेक्षा जास्त गुण मिळाले, सीताला गोपाळपेक्षा जास्त गुण मिळाले, रामला दशरथपेक्षा कमी गुण मिळाले, तर गणितात सर्वात जास्त गुण कोणाला मिळाले ?
- (1) दशरथ (2) सीता
(3) गोपाळ (4) राम
20. एका सांकेतिक भाषेत जर म्हणजे +, म्हणजे x, म्हणजे - घेतले तर
- $८ \text{ } \text{ } \text{ } ६ \text{ } \text{ } ४ \text{ } \text{ } २ = \text{ किती ?}$
- (1) १ (2) १२ (3) ६ (4) ०
21. खालील संख्या मालिकेतून प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी येणारी अचूक संख्या कोणती ?
३३, ६५, ९७, १२९, ?
- (1) १६१ (2) १६० (3) १३० (4) १९३

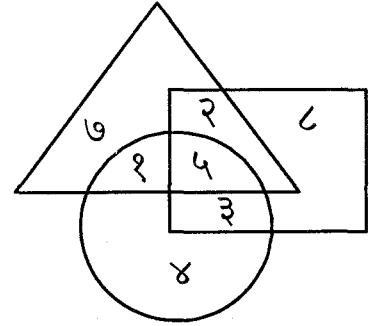
22. एका रांगेत २३ मुले उभी आहेत. बरोबर मध्यभागी अपूर्व उभा आहे. त्याच्या उजवीकडे चित्रा उभी आहे तर तिचा रांगेतील पुढीलपैकी कोणता क्रमांक असेल ?

- (1) १० (2) ११
(3) १२ (4) १४

23. संकेत पूर्वेला तोंड करून उभा आहे. तो दोन वेळा डावीकडे काटकोनात वळला आणि काही अंतर चालून गेला नंतर काटकोनात उजवीकडे वळला, तर त्याचे तोंड कोणत्या दिशेला असेल ?

- (1) पूर्व (2) पश्चिम
(3) दक्षिण (4) उत्तर

24. सोबतच्या वेन आकृतीमध्ये वर्तुळात कबड्डी खेळणाऱ्या, त्रिकोणात हॉकी खेळणाऱ्या, तर चौकोनात क्रिकेट खेळणाऱ्या मुलांच्या संख्या दाखविल्या आहेत. तर आकृतीचे निरीक्षण करून, फक्त क्रिकेट खेळणाऱ्या, फक्त कबड्डी खेळणाऱ्या, फक्त हॉकी खेळणाऱ्या, आणि तीनही खेळ खेळणाऱ्या मुळांची एकूण संख्या किती ते लिहा.

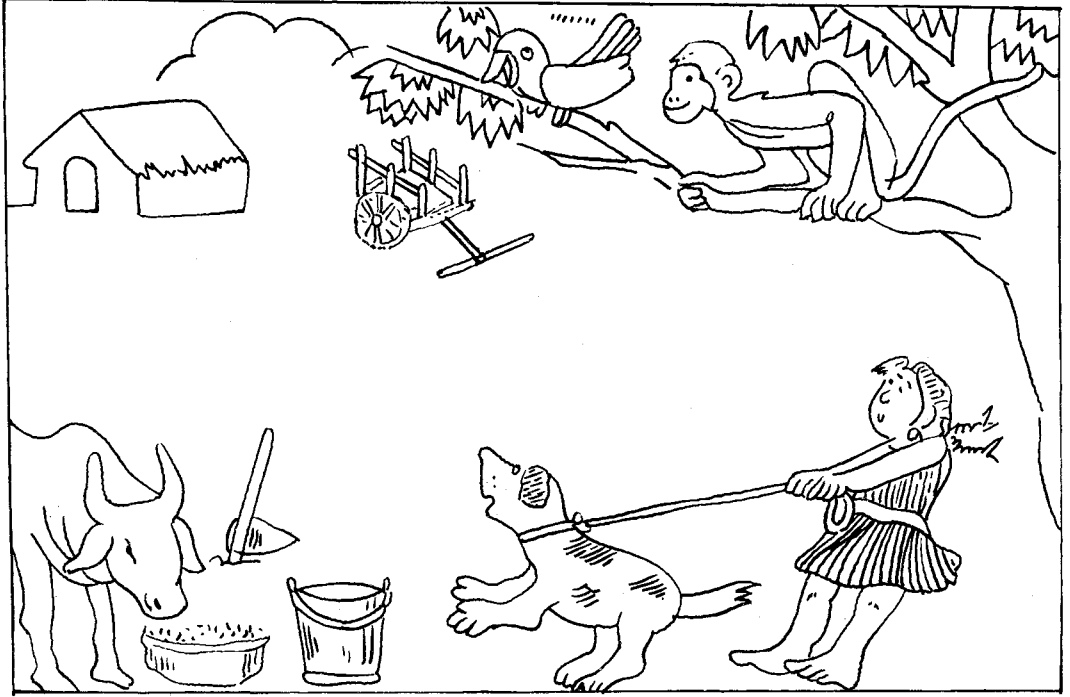
- (1) २७ (2) ३०
(3) २४ (4) १९

25. एका सांकेतिक भाषेत $\odot$ म्हणजे १, $\triangle$ म्हणजे ५, $\square$ म्हणजे ७, $\boxtimes$ म्हणजे ०, तर १७५७०५१ ही संख्या पुढीलपैकी कोणती ?

- (1) $\odot \square \square \triangle \boxtimes \triangle \odot$ (2) $\odot \square \triangle \square \boxtimes \triangle \odot$
(3) $\odot \square \triangle \square \boxtimes \odot \triangle$ (4) $\odot \triangle \square \boxtimes \odot \triangle \square$

26. खाली दिलेल्या चित्रात किती सजीव दाखविले आहेत ?

- (1) चार (2) पाच (3) सात (4) सहा

27. मासे पोहण्यासाठी कशाचा उपयोग करतात ?

- (1) खवले (2) कल्ले (3) पर (4) पंख

28. पुढीलपैकी पारदर्शक पदार्थ कोणता ?

- (1) काच (2) जाड कागद
(3) लाकूड (4) अॅल्युमिनियमचा पत्रा

29. लोकरी कपड्यांची जास्त गरज केव्हा असते ?

- (1) उन्हाळ्यात (2) हिवाळ्यात (3) पावसाळ्यात (4) रोज सकाळी

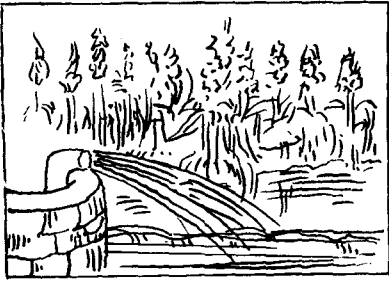
30. पुढीलपैकी कोणते अन्न मोड आणून खाल्ले जाते ?

- (1) गहू (2) मटकी (3) बाजरी (4) तांदूळ

31. पुढीलपैकी कोणाला अन्नपाणी मिळवण्यासाठी फिरावे लागत नाही ?

- (1) गांडूळ (2) मधमाशी (3) तुळस (4) गोगलगाय

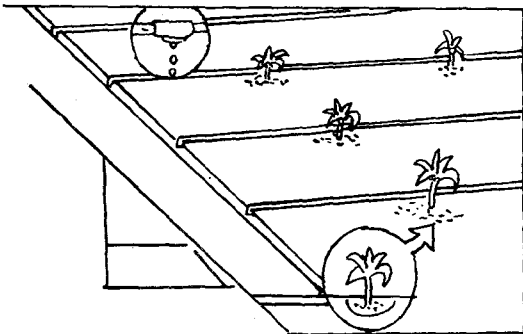
32. कोपर हा भाग आपल्या शरीराच्या कोणत्या भागांच्या दरम्यान असतो ?
 (1) दंड आणि मनगट (2) बोटे आणि मनगट
 (3) दंड आणि मान (4) दंड आणि पोटरी
33. ऊर्जेचा न संपणारा स्रोत कोणता ?
 (1) सूर्य (2) रॉकेल (3) पेट्रोल (4) कोळसा
34. वाढीसाठी वनस्पती जमिनीतून पुढीलपैकी काय घेतात ?
 (1) प्रथिने (2) हरित द्रव्य
 (3) क्षार आणि पाणी (4) पिष्टमय पदार्थ
35. पुढीलपैकी कोणता अन्नपदार्थ शरीराला पिष्टमय घटक पुरवतो ?
 (1) बाजरी (2) मीठ (3) मासे (4) तूप
36. पालेभाजी चिरून नंतर धुतली तर काय होईल ?
 (1) भाजी शिजणार नाही.
 (2) भाजी लवकर शिजेल.
 (3) भाजीतील पोषक घटक वाढतील.
 (4) भाजीतील पोषक घटक कमी होतील.
37. कोणत्या चित्रात तुषारसिंचनाने पिकाला पाणी दिले जात आहे ?

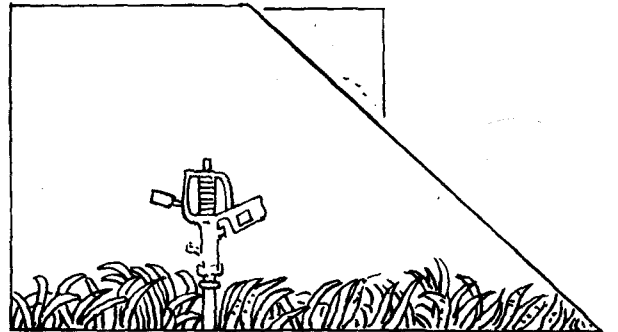
(1)

(2)

(3)

(4)

38. धान्याला कीड लागू नये म्हणून काय करावे ?
- (1) धान्यात कीडनाशके मिसळवीत.
  - (2) धान्य उघड्यावर ठेवावे.
  - (3) धान्य पोत्यात भरून ठेवावे.
  - (4) धान्य शेतातच ठेवावे.
39. डोळे बंद असताना पुढीलपैकी कोणती घटना तुम्हाला कळू शकेल ?
- (1) थंड वारा आला
  - (2) फुलपाखरू फुलावर बसले
  - (3) चंद्रासमोर ढग आला.
  - (4) ताईने सुईमध्ये दोरा ओवला
40. पक्ष्यांमार्फत बीजप्रसार होणारी वनस्पती कोणती ?
- (1) पेरू
  - (2) गवत
  - (3) नारळ
  - (4) शेवगा
41. कठिण असूनही ठिसूळ असणारा पदार्थ कोणता ?
- (1) लोखंड
  - (2) काच
  - (3) लाकूड
  - (4) रबर
42. पुढीलपैकी अपारंपरिक ऊर्जास्रोत कोणता ?
- (1) रॉकेल
  - (2) पेट्रोल
  - (3) बायोगॅस
  - (4) गोवऱ्या
43. लाकूड जळताना कोणती ऊर्जा मिळते ?
- (1) प्रकाश आणि विद्युत
  - (2) फक्त प्रकाश
  - (3) फक्त उष्णता
  - (4) प्रकाश आणि उष्णता
44. भाताची रोपे कोठे चांगली वाढतात ?
- (1) पाणी अजिबात नसलेल्या जमिनीत
  - (2) कमी पाणी असलेल्या जमिनीत
  - (3) पाणी साठवलेल्या जमिनीत
  - (4) रेंताड जमिनीत
45. कीटकांमुळे होणारी पिकांची नासाडी कमी करण्यासाठी कोणाची मदत होते ?
- (1) उंदीर
  - (2) गांडूळ
  - (3) बेडूक
  - (4) बैल

46. पांढरी फुले असलेली झाडाची फांदी लाल पाण्यात उभी ठेवली. काही वेळाने काय दिसेल ?

- (1) पाणी रंगहीन होईल.
- (2) पाने लाल होतील.
- (3) फुले लाल होतील.
- (4) फांदी रंगहीन होईल.

47. पिकांसाठी सुधारित बियाणे वापरण्यामुळे खालीलपैकी काय घडणार नाही ?

- (1) पिकांना पाणी देण्याची गरज लागणार नाही.
- (2) पिके लवकर वाढतील.
- (3) पिकाला रोगाचा धोका कमी होईल.
- (4) अधिक पीक मिळेल.

48. कावीळ, कॉलरा अशा रोगांच्या साथीच्या वेळी पाणी उकळून घ्यावे. कारण पाणी उकळल्यामुळे :

- (1) हवेतील जंतू मरतात
- (2) पाणवठ्यातील पाणी निर्धोक होते
- (3) ते पाणी निर्धोक बनते
- (4) पाण्यातील जंतू हवेत जातात

49. नदीकाठी सायंकाळी पुढीलपैकी कोणती स्थिती असेल ?

- (1) नदीतील पाणी गरम असेल, वाळू त्यापेक्षा थंड असेल.
- (2) वाळू गरम असेल, त्यापेक्षा पाणी थंड असेल.
- (3) वाळू व पाणी दोन्हीही सारखेच, थंड असतील.
- (4) वाळू व पाणी दोन्हीही सारखेच गरम असतील.

50. खालील पदार्थांपैकी पाण्यामध्ये विद्राव्य पदार्थ कोणता ?

- (1) मीठ
- (2) काचेची भुकटी
- (3) वाळू
- (4) खडूची भुकटी